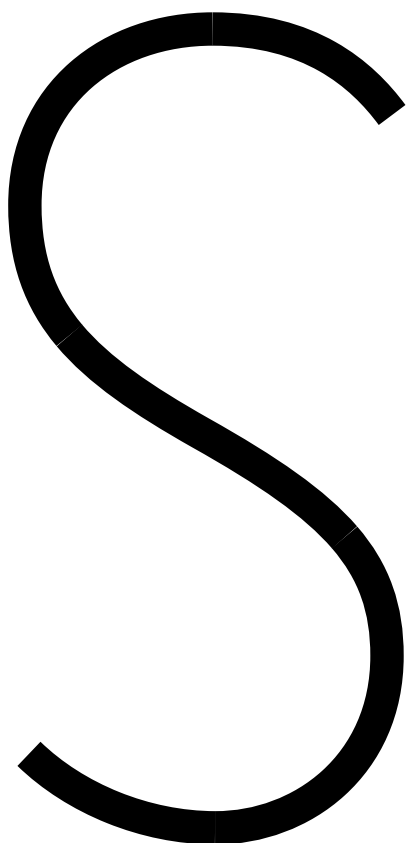

Adviezen Activiteitenprogramma's creatieve industrie 2027-2028 – Positief, onvoldoende budget

**stimuleringsfonds
creatieve industrie**

**vormgeving
architectuur
digitale cultuur**

p.o. box 29066
3001 gb rotterdam

groothandelsgebouw
ingang c, 5e etage
weena 723, rotterdam

+31 (0)10 436 16 00
info@stimuleringsfonds.nl
www.stimuleringsfonds.nl

Aanvrager: Stichting Fabriikaat
Titel: TERRA_TORY 2027 2028
Gevraagd bedrag: € 68.930 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Fabriikaat doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'TERRA_TORY 2027 2028'. Het aangevraagde bedrag is € 68.930 per kalenderjaar. Stichting Fabriikaat (Fabriikaat) heeft ingediend binnen het landsdeel oost.

Fabriikaat is een ontwerpplatform gericht op het actief ontwikkelen, delen en uitwisselen van kennis en inzichten over het gebruik van lokale, natuurlijke en herwinbare grondstoffen en innovatieve ontwerptoepassingen die hieruit voortkomen. Via diens programma beoogt Fabriikaat de transitie naar een duurzame omgang met de veranderende natuurlijke omgeving te versnellen door de concrete ontwikkeling en implementatie van biobased design. Vanuit haar locatie aan de Spiegelwaal in Nijmegen-Noord werkt Fabriikaat aan de transitie naar biobased design. De lokale omgeving fungeert daarbij als 'testing ground': een plek waar grondstoffen worden onderzocht, getest en vertaald naar hoogwaardige, duurzame ontwerpen.

In 2027 en 2028 geeft Fabriikaat vorm aan diens ambities via activiteitenprogramma TERRA_TORY, waarbij de publieksgerichte onderzoeks- en ontwikkellocatie een vaste factor en partner is in het creatieve en culturele veld. Het programma van Fabriikaat is strategisch opgebouwd rond vier met elkaar verweven programmalijnen: 'TERRA_LABORATORY', 'TERRA_HISTORY', 'TERRA_FOOD_LABORATORY' en 'TERRA_STORY'. Hierin wordt onderzoek naar lokale grond- en reststoffen opgevolgd door de ontwikkeling van concrete, duurzame ontwerptoepassingen. Resultaten worden gedeeld met diverse doelgroepen via workshops, presentaties, exposities en educatieve projecten. De eindproducten vinden hun weg naar de markt door verkoop en functioneel gebruik in de eigen winkel, horeca en bij derden. Fabriikaat fungeert hiermee als actieve aanjager voor zowel het discours als de praktijk van verantwoord grondstofgebruik en biobased design.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief over de aanvraag van Fabriikaat. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als voldoende. De commissie spreekt van een mooi programma dat vanuit lokale grond- en reststoffen aan concrete en duurzame ontwerptoepassingen werkt. Ze waardeert het dat de instelling vertrekt vanuit de lokale omgeving en de relatie tot grond, en de geschiedenis van de locatie inzet om op een nieuwe manier naar keramiekontwerp te kijken. Ook is ze te spreken over de intentie om niet alleen in het productontwerp aandacht te hebben voor duurzaamheid, maar dit binnen de hele organisatie door te voeren. Een kritische kanttekening plaatst de commissie bij het gebrek aan reflectie over de mogelijke negatieve effecten en risico's van AI in relatie tot duurzaamheid. Over de gekozen ontwerper voor de artist in residence is de commissie gematigd positief. Ze meent dat de beoogde experimenten vaker zijn gedaan binnen de keramiekvormgeving. Deze vindt ze daarom nog weinig vooruitstrevend. Over het algemeen noemt de commissie de reflectie van de aanvrager op de gekozen programmalijn en de betrokken ontwerpers summier. De artistieke visie van de organisatie is haar helder, maar de artistieke lijn in het programma wordt volgens haar beperkt uiteengezet. De commissie is hierdoor nog niet volledig overtuigd van de oorspronkelijkheid van het activiteitenprogramma.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als voldoende. Ze is te spreken over de samenwerking van Fabrikaat met een breed scala aan samenwerkingspartners, waarin wordt gekeken naar een gedeeld waardesysteem dat kan bijdragen aan duurzame ontwerp-toepassingen die werkelijk bruik- en deelbaar zijn. Ook ziet de commissie relevante aanzetten voor onderzoeken in duurzaam productontwerp. De commissie waardeert de samenwerking met onder andere De Driestroom en diverse scholen, die bijdragen aan meerstemmigheid in relatie tot het programma en de maatschappelijke betekenis. Tegelijkertijd constateert de commissie dat een aanzienlijk deel van het activiteitenplan is gericht op productontwikkeling en dat het ontwerpproces achter gesloten deuren blijft. Alleen het eindresultaat wordt met publiek gedeeld. Volgens de commissie bevat het programma wat dit betreft onvoldoende openheid richting een breed publiek. Hierdoor krijgt de commissie de indruk dat het doel van de activiteiten voornamelijk de ontwikkeling van eigen producten is. De commissie is dan ook minder overtuigd van de bijdrage aan de verdieping van het vakgebied.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als net voldoende. Ze is te spreken over de diverse maatschappelijke partners, die bijdragen aan de toegankelijkheid en het publieksbereik. Ook maakt het café het mogelijk om toegankelijk te zijn voor een breder publiek dat normaliter minder snel in aanraking komt met dergelijk ontwerpend onderzoek. Wel is de commissie, zoals eerder genoemd, minder positief over het feit dat het programma voor een groot deel besloten plaatsvindt. Dit draagt niet bij aan de toegankelijkheid. De commissie vindt dit een gemiste kans. Wel waardeert ze de reflectie op de gevolgen van een nieuwe instroom inwoners in Nijmegen-Noord. De commissie leest dat deze groep niet altijd intrinsiek geïnteresseerd is in duurzaamheid of innovatie, maar mist een concrete strategie waarmee Fabrikaat binding gaat creëren met deze groep. Over het geheel ziet de commissie een redelijk publieksbereik, maar mist ze een meer concrete positionering, communicatiestrategie en community building die haar overtuigt dat het beoogde publieksbereik gerealiseerd kan worden.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als net voldoende. Ze spreekt van een gedegen bedrijfsvoering, duidelijke fair pay-richtlijnen en een ondernemende houding voor eigen inkomsten uit diverse bronnen. Ook de beoogde financieringsmix is breed. Daarentegen ziet de commissie een daling van het weerstandvermogen en solvabiliteit van de aanvrager, waarmee de bedrijfsmatige gezondheid kwetsbaarder is geworden. Doordat de commissie geen uiteenzetting ziet van de inkomsten vanuit diverse fondsen in de jaarrekening, is het voor haar lastig om de ervaring met deze fondsen, en daarmee de haalbaarheid voor de komende jaren, in te schatten.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet als voldoende. De aanvraag is helder en biedt een uitnodigend programma. Wel mist de commissie onderbouwing van de samenhang tussen de onderdelen, de aandacht voor diverse gemeenschappen en de inzichtelijkheid van het proces. Hierdoor blijft het voor de commissie onvoldoende concreet hoe het activiteitenprogramma daadwerkelijk impact maakt.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Fabrikaat. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Design Museum Den Bosch
Titel:	Design Museum Den Bosch - Design is de wereld, de wereld is design
Gevraagd bedrag:	€ 125.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Design Museum Den Bosch doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Design Museum Den Bosch - Design is de wereld, de wereld is design'. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Design Museum Den Bosch heeft ingediend binnen het landsdeel zuid.

Design Museum Den Bosch belicht, bevraagt en benut de culturele betekenis van design en nodigt een (inter)nationaal publiek uit om via haar programmering inzicht te krijgen in de relatie tussen verleden, heden en toekomst van vormgeving. Design Museum Den Bosch is het enige museum in Nederland dat zich specifiek richt op design. Het museum toont design en stelt zich daarbij ten doel de discipline ook te duiden, bevragen en verdiepen. Het museum beschouwt design als een belangrijk maatschappelijk fenomeen waarbij het enerzijds geïnteresseerd is in de productie van design (bedenken en maken) en anderzijds in de consumptie van design (het vermarkten en gebruiken). Het designperspectief dat het museum presenteert, biedt de bezoekers een manier om naar de wereld te kijken en de ontwikkelingen in de samenleving te begrijpen. De thematiek van de programmering beoogt aan te sluiten op wat mensen nu herkennen als hun wereld. Daarnaast zet het museum zich in voor het digitaal ontsluiten van zijn collectie en tentoonstellingsprogramma met het onlineplatform 'De Verdieping'.

Het activiteitenprogramma 2027 bouwt voort op de inhoudelijke koers van de afgelopen jaren, waarin design wordt ingezet als lens om urgente maatschappelijke vraagstukken te onderzoeken. Vanuit de overkoepelende thematiek van moderniseringsprocessen in onze wereld richt het museum zich op vier samenhangende programmalijnen, namelijk: techniek, cultuur en natuur; levensbeschouwing, lifestyle en identiteit; posthuman; en de positie van de ontwerper. Het activiteitenprogramma 2027 bestaat uit acht tentoonstellingen, deze worden verdiept via een publieksprogramma, het educatieprogramma en het onlineprogramma 'de Verdieping'. Het museum werkt onder meer samen met het Nationalmuseum Sweden (Stockholm), Sint Joost School of Art & Design, ontwerper Bart Hess, Studio Lilian van Daal en Quit Den Bosch.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is positief over de aanvraag voor Design is de wereld, de wereld is design. Ze vindt het interessant hoe de organisatie verdieping heeft aangebracht in diens rol als designmuseum en zichzelf de vraag heeft gesteld wat 'design' ons vandaag over de wereld kan vertellen. Het museum heeft hiertoe vier relevante deelgebieden benoemd die terugkomen in de tentoonstellingen, evenals in het onlineplatform. Het jaarprogramma is gelaagd opgezet en bestaat volgens de commissie uit een mooie afwisseling van tentoonstellingsonderwerpen. Ze vindt het onder meer sterk dat er aandacht is voor subculturen in een museale context. De commissie merkt hierbij wel op dat deze inhoudelijke thema's beperkt zijn uitgewerkt en had graag meer inhoudelijke verdieping gelezen. Ook zijn er in het voorstel geen ontwerpers genoemd wiens werk tentoongesteld zal worden. De commissie had hier graag zicht op gehad om de onderscheidende of vernieuwende waarde van de tentoonstellingen, waarvoor voornamelijk wordt aangevraagd, beter te kunnen

inschatten. Als voorbeeld noemt ze de tentoonstelling 'The Tracksuit' die ze in dat geval beter had kunnen positioneren ten opzichte van eerder georganiseerde tentoonstellingen rondom een vergelijkbaar thema, zoals 'The Hoodie' in het Nieuwe Instituut. Al met al beoordeelt de commissie het voorstel op het criterium met betrekking tot de artistiek-inhoudelijke kwaliteit wel als voldoende. Ondanks de kanttekeningen uit ze haar vertrouwen in zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid die verbonden zijn met de instelling en het programma.

Over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief gestemd en ze beoordeelt het criterium als voldoende. Ze benoemt de sterke positionering van het museum binnen het ontwerpveld en waardeert het brede perspectief op design. De aandacht van het museum voor zowel de productie van design als voor de consumptie van design vindt de commissie onderscheidend. Dat het museum middels het activiteitenprogramma bijdraagt aan de verbreding en toegankelijkheid van het ontwerpveld is in de ogen van de commissie evident. De commissie vindt het positief dat er ruimte is voor betrokkenheid en reflectie, met name van de jonge doelgroepen. Het voornemen voor het opzetten van een structurele werkwijze waarin jongeren als klankbordgroep meedenken, vindt de commissie relevant en zorgt voor een bijdrage aan de meerstemmigheid binnen het vakgebied. Maar in de beoordeling van dit criterium plaatst de commissie ook een kritische opmerking bij de wat beperkte rol van de ontwerper in het voorstel. Ze had diens stem graag sterker naar voren zien komen waardoor naast een breed ook een meer verdiepend perspectief binnen het vakgebied geboden kan worden. Hoewel het voorstel als speerpunt voor 2027 benoemt dat er komend jaar expliciet ontwerpers en makers aan het woord zullen komen in het contextprogramma, wordt deze intentie nog niet concreet gemaakt.

De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot de toegankelijkheid en publieksbereik als goed. Het museum is sterk verbonden met de stad en de omliggende regio en heeft een groot netwerk aan diverse partners, waaronder meerdere onderwijsinstellingen. Via haar aansprekende programmering wordt een breed en divers publiek bereikt. De commissie vindt het positief dat de organisatie zich actief inzet voor zowel bestaande bezoekers alsook voor het bereik van nieuwe doelgroepen. De commissie is onder meer te spreken over de rol van de outreach officer om jongeren duurzaam te betrekken. Ook ziet de commissie een overtuigende communicatie- en digitale strategie en waardeert ze de uitgebreide toelichting op de toepassing van de Code Diversiteit & Inclusie die in het voorstel is opgenomen. Ze vindt het onder meer positief dat er een interne werkgroep Diversiteit en Inclusie is waarvan concrete resultaten zijn beschreven zoals de standaardisering van de prikkelgids op de website.

De commissie beoordeelt de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als goed. Ze is positief over de solide organisatie en diens doorontwikkeling. Het museum heeft een zeer brede financieringsvorm met aanzienlijke eigen inkomsten en inkomsten uit subsidies. De commissie vindt het positief dat het museum ook nieuwe inkomsten genereert, waaronder verkoop van tentoonstellingen zoals 'Vrouwen als technologie'. De instelling wordt structureel ondersteund door de gemeente 's-Hertogenbosch en provincie Noord-Brabant en vraagt een laag percentage van de lasten aan bij het Stimuleringsfonds. De commissie is te spreken over de uitgebreide reflectie op de cultuurcodes.

Over het geheel genomen beoordeelt de commissie de aanvraag als voldoende als het gaat om de mate van consistentie in doel en opzet. Design Museum Den Bosch is het enige museum in Nederland dat zich specifiek richt op design en heeft daarmee een unieke positie binnen de culturele infrastructuur. De commissie spreekt van een helder geschreven voorstel en ziet een gevarieerd, aansprekend en samenhangend programma voor diverse doelgroepen. De concrete betrokkenheid van ontwerpers en

de artistiek-inhoudelijke uitwerking van de tentoonstellingen had in de ogen van de commissie meer aandacht mogen krijgen.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Design Museum Den Bosch. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager: Graphic Matters
Titel: Activiteitenplan 2027-2028
Gevraagd bedrag: € 89.320 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Graphic Matters doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Activiteitenplan 2027-2028'. Het aangevraagde bedrag is € 89.320 per kalenderjaar. Graphic Matters heeft ingediend binnen het landsdeel zuid.

Graphic Matters maakt de maatschappelijke en artistieke impact van visuele communicatie zichtbaar. In een wereld waarin beelden steeds sneller worden geproduceerd, gemanipuleerd en verspreid, onderzoekt de organisatie hoe grafisch ontwerp invloed heeft op wat mensen zien, denken en geloven. Graphic Matters ondersteunt ontwerpers die ontwerp inzetten als artistiek, kritisch of maatschappelijk instrument en een nieuwe generatie stimuleren om beelden niet alleen te consumeren, maar ook te begrijpen en bevragen.

Met het activiteitenprogramma 2027-2028 transformeert Graphic Matters van een tweejaarlijks festival naar een doorlopend programma. Zo ontstaat ruimte voor langdurige samenwerking met makers, verdieping van artistieke praktijken, publieksontwikkeling en kennisdeling. De aanleiding voor het activiteitenprogramma van 2027-2028 ligt in een fundamentele verschuiving binnen het vakgebied van grafisch vormgeving. Kunstmatige intelligentie en digitale technologie maken beeldproductie toegankelijker dan ooit. Daardoor verschuift de vraag van hoe beelden worden gemaakt naar wat ze betekenen, welke belangen ze dienen en welke invloed ze hebben. In 2027 en 2028 wordt gewerkt met twee thema's: 'Does it Stick?' wat de toekomst van de poster in een door algoritmen gedomineerde beeldcultuur onderzoekt; en 'Unofficially Certified' dat verkent hoe vertrouwen, legitimiteit en autoriteit worden vormgegeven in een tijd waarin de grenzen tussen officieel en onofficieel vervagen.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag voor Graphic Matters. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als voldoende. Het inhoudelijke vertrekpunt van het programma wordt door de commissie gewaardeerd. Ze spreekt van een programma met duidelijke thema's die goed verankerd zijn in de grafische sector en aansluiten bij de huidige tijdsgeest. Ook ziet de commissie aansprekende namen van ontwerpers die Graphic Matters beoogt te betrekken. Ze waardeert het dat er ook een profiel wordt gegeven van ontwerpers die nog niet zijn benaderd, wat de commissie extra inzicht geeft in het beoogde vakmanschap. Als kanttekening benoemt de commissie dat ze het programma nog niet erg vooruitstrevend vindt. Hierdoor ontbreekt de oorspronkelijkheid op enkele onderdelen. Hoewel de thema's actueel zijn, noemt ze het vertrekpunt dat de aanvrager hierin neemt niet erg onderscheidend. De commissie is van mening dat het programma hiermee meer voelt als behoud van een vakgebied, waardoor ze nog terughoudend is over de artistieke impact en zeggingskracht van het programma.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als voldoende. Ze ziet een aanvrager met een betrokken gemeenschap van ontwerpers, studenten en startende makers. De aanvrager is daarmee volgens de commissie sterk verankerd in de ontwerppraktijk van visuele communicatie en grafische vormgeving. Graphic Matters toont een duidelijke eigen positie tegenover de

maatschappelijke werking van visuele communicatie. Maar de commissie leest niet hoe de stem van de gemeenschap is meegenomen in de opzet van de inhoudelijke agenda. Welke rol heeft de gemeenschap in het ontwikkelen van programma, en de thema's die worden aangestipt? De commissie leest dat programma's worden getoetst met Breda Gelijk en BO Diversity, maar mist nog een uiteenzetting wat dit specifiek inhoudt in de realisatie. Hierdoor mist ze inzicht in hoe de meerstemmigheid is geborgd in het programma. Daarbij leest de commissie dat de aanvrager van nationale betekenis wil worden voor het vakgebied, maar is het programma volgens haar nog sterk gericht op Breda. Het programma wordt volgens haar onvoldoende breed ingezet en het is haar niet voldoende duidelijk hoe dit op nationaal niveau aanspreekt en bijdraagt.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als net voldoende. Ze ziet veel mogelijke ingangen om het publieksbereik te vergroten. De commissie waardeert de strategie rondom het meenemen van toekomstige grafisch ontwerpers en de samenwerking met educatie-instellingen en scholen. Doordat het programma zich deels afspeelt in de publieke ruimte ziet de commissie ook een bijdrage aan de toegankelijkheid, omdat mensen op laagdrempelige manier met het programma in aanraking kunnen komen. Daartegenover mist de commissie wel een meer duidelijk omschreven reflectie op deze toegankelijkheid en de beoogde impact. Hoe zorgt de aanvrager voor daadwerkelijk engagement en bewustwording met de uitingen in de publieke ruimte? Daarnaast meent de commissie dat er sterk wordt ingezet op nieuwe makers, maar weinig op publieksverbreding. Ze betwijfelt daardoor of het beoogde nationaal bereik kan worden waargemaakt.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. De aanvraag toont een financieel gezonde organisatie met een breed eigen inkomen en inkomsten uit fondsen gebaseerd op eerdere ervaring. Hiermee schat de commissie de haalbaarheid realistisch in. Ook de uitleg over de inzet van de subsidie voor het programma is volgens de commissie helder en goed te volgen. Wel krijgt de commissie slechts gering inzicht in de toepassing van de Fair Practice Code en de visie van de aanvrager hierop. De commissie had graag meer gelezen over de huidige positie ten opzichte van de Fair Practice Code, alsmede welke ontwikkeling Graphic Matters hierin beoogt.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als voldoende. Ze ziet een heldere samenhang tussen de missie van de aanvrager en de gekozen thema's en activiteiten die daaruit voortvloeien. Graphic Matters oogt professioneel en ervaren binnen de grafische sector, met een inhoudelijk relevant programma. Het programma is stevig geborgd in de stad en regio, maar mist nog potentie om breder aansluiting te vinden. De thema's zijn passend, maar de commissie verwacht niet dat deze een exceptionele uitwerking zullen hebben binnen het bredere vakgebied. Ondanks deze kritische kanttekeningen, weet de aanvraag in onderling verband en samenhang te overtuigen dat er een interessant activiteitenprogramma kan worden neergezet.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Graphic Matters. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Baltan Laboratories
Titel:	Technologies Otherwise: Aesthetics of Agency
Gevraagd bedrag:	€ 124.491 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Baltan Laboratories doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Technologies Otherwise: Aesthetics of Agency'. Het aangevraagde bedrag is € 124.491 per kalenderjaar. Stichting Baltan Laboratories heeft ingediend binnen het landsdeel zuid.

Baltan Laboratories is een interdisciplinair lab en ontwikkelingsinstituut voor digitale cultuur, gevestigd in Eindhoven, gericht op (talent)ontwikkeling, leren en onderzoek. Via para-academisch en artistiek onderzoek en culturele productie stelt het de huidige extractivistische en accelerationistische dynamiek in de techsector ter discussie. Baltan Laboratories fungeert als platform voor debat over de maatschappelijke effecten van technologie. Het verbindt bedrijven, culturele instellingen en academies in de regio, nationaal en internationaal.

Het doel van het activiteitenprogramma in 2027-2028 Technologies Otherwise: Aesthetics of Agency is om de zeggenschap over technologie terug te winnen door de esthetiek van technologie te herdefiniëren. Deze esthetiek is vaak functioneel voor de 'blackboxing' van technologie, waardoor het moeilijker wordt om erin te kijken en diens interne werking te begrijpen. Via dit programma wil Baltan Laboratories deze passieve, uitsluitende relatie met esthetiek ombuigen naar een actieve, versterkende relatie. Het activiteitenprogramma bestaat onder andere uit: 'Aesthetic Navigations' waarin actueel onderzoek naar design, esthetiek en technologie met sprekers en het publiek in een participatieve setting wordt besproken; de 'Marginalia Scrolling Group' een leesgroep voor trends op sociale media; onderzoekstraject 'Objects-in-Residence' dat is gericht op de esthetiek van apparaten die we dagelijks gebruiken; het talentontwikkelingsprogramma 'Raise Your Voice', in samenwerking met DutchCulture. De resultaten worden zowel doorlopend gepresenteerd in een digitale onderzoeksomgeving als in een tentoonstelling tijdens de Dutch Design Week.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van Stichting Baltan Laboratories. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als ruim voldoende. De sociale impact van technologie op de maatschappij ziet de commissie als een relevant onderwerp, dat volgens haar effectief wordt gekoppeld aan urgente thema's als klimaatverandering, ongelijkheid en het verdwijnen van vrijheden en rechten. De commissie is van mening dat het inhoudelijke kader goed is uitgewerkt en toegelicht, maar vindt de artistieke invulling lastiger in te schatten. Dit komt voornamelijk doordat ze weinig zicht krijgt op de rol van ontwerp in de invulling van de onderzoeksmap of het tentoonstellingsontwerp voor de expositie tijdens DDW. Hierdoor kan ze minder goed iken hoe oorspronkelijk dit werk zal zijn. En ondanks dat het programma inhoudelijk zeggingskracht toont, mist de commissie inzicht in de betrokken ontwerpers en de beoogde uitingen om het vakmanschap op waarde te kunnen schatten.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als ruim voldoende. Ze waardeert de wijze waarop de aanvrager met het gekozen thema op diverse niveaus aansluiting zoekt bij een breder publiek. Daarbij is ze van mening dat de aanvrager een inhoudelijk interessant onderzoek op aansprekende

wijze vertaalt naar een programma. Door de open houding en interdisciplinaire samenwerkingen ziet de commissie hierin een bijdrage aan verbreding van het vakgebied en een meerstemmigheid in het programma. Wel mist de commissie op onderdelen nog uitwerking, zoals hoe er aansluiting wordt gevonden met het beoogde bredere en jongere publiek. De aanvraag blijft wat dit betreft voor de commissie hangen in een intentie die niet wordt vertaald naar concrete vervolgstappen. Hierin ziet de commissie een gemiste kans om met het activiteitenprogramma, vanuit de eigen kracht en context, een bijdrage te leveren aan de verbreding van het vakgebied.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als net niet voldoende. Ze spreekt van een organisatie die is verbonden met zowel de technologische sector als het kunstvakonderwijs. In de mix van activiteiten ziet de commissie mogelijkheid om op verschillende niveaus aansluiting te vinden bij publiek. Maar ze mist nog een heldere uitwerking van de communicatie- en digitale strategie voor het ontsluiten en vertalen van zowel het onderzoek als de activiteiten. De commissie merkt daarnaast op dat het taalgebruik in de aanvraag over het geheel vrij ontoegankelijk is, waardoor ze twijfels heeft over hoe een bredere en jongere doelgroep zich gaat verhouden tot het gekozen thema. Daarbij is ze kritisch op het beoogde publieksbereik van de programmaonderdelen, zoals dat blijkt uit het kwantitatief activiteitenoverzicht. Aan de meeste fysieke activiteiten zijn deelnemers verbonden, maar ze trekken weinig bezoekers. De aanvraag leunt nu sterk op een hoog publieksbereik via een tentoonstelling bij DDW. Dit onderdeel is volgens de commissie echter nog beperkt toegelicht. Hierdoor kan ze niet inschatten of het werk aansprekend en engagerend genoeg gaat zijn voor een breed publiek, noch hoe de aanvrager onderscheid maakt tussen voorbijgangers en daadwerkelijk betrokken publiek.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als ruim voldoende. Ze spreekt van een gedegen bedrijfsvoering, met een sterk internationaal netwerk en heldere financieringsmix. Het begroting- en dekkingsplan is volgens de commissie realistisch en haalbaar opgesteld. Ook de verantwoordelijkheden zijn duidelijk belegd in de begroting. De commissie ziet een redelijke reflectie op de toepassing van de Fair Practice Code. Maar bij de inhuur van derden wordt een lumpsum opgevoerd. Ondanks dat de aanvrager stelt deze te baseren op de richtlijn kunstenaarshonoraria, krijgt de commissie summier zicht op de omvang en tijdsinvestering die aan makers wordt gevraagd. Hierdoor kan ze moeilijk inschatten of deze beloning passend is, en conform de Fair Practice Code.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als net voldoende. Het programma is degelijk uitgewerkt, en de activiteiten zijn duidelijk in doel en opzet. De commissie ziet stevige samenwerkingen met een breed scala aan partners. Dit biedt potentie om de activiteiten op diverse manieren te ontsluiten. Volgens de commissie is het wel een risico dat het programma voor een te beperkte doelgroep wordt ontsloten en niet toegankelijk wordt vertaald. Hierdoor vindt ze niet alle onderdelen in samenhang en twijfelt ze of het voldoende is om tot een kwalitatief hoogstaand programma te komen.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Baltan Laboratories. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Van Abbehuis
Titel:	Domestic infrastructure Social design Cultural production
Gevraagd bedrag:	€ 65.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Van Abbehuis doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Domestic infrastructure Social design Cultural production'. Het aangevraagde bedrag is € 65.000 per kalenderjaar. Van Abbehuis heeft ingediend binnen het landsdeel zuid. Stichting Albert van Abbehuis (AVA) organiseert onder de naam Van Abbehuis projecten met een focus op de wisselwerking tussen hedendaagse kunst, interdisciplinair design en sociale praktijkvorming. Van Abbehuis is een presentatieruimte en onderzoeksplatform op het snijvlak van sociale praktijkvorming, cultuurproductie en institutionele contexten. Vanuit de verbinding van lokale contexten met nationale en internationale artistieke en maatschappelijke vraagstukken onderzoekt het platform hoe nieuwe vormen van social design en publieksbetrokkenheid ontstaan in de tussenruimte van domeinen. Met curatoren ontwikkelt het Van Abbehuis een methode waarin makers, publieken en maatschappelijke organisaties structureel met elkaar worden verbonden.

Binnen drie programmalijnen – 'exterior as domestic space', 'ecological validity' en 'Access * maintenance' – koppelt Van Abbehuis makers aan partnerorganisaties uit o.a. technologie, landbouw, zorg, onderwijs en het bredere maatschappelijke veld. Deze organisaties vertegenwoordigen vaak impliciete of niet-actief betrokken doelgroepen binnen culturele en ontwerpdiscoursen. Via buurtambassadeurs en lokale initiatieven worden deze groepen niet benaderd als context of doelgroep, maar als mede-ontwikkelaars van het programma. Binnen de programmering krijgen thema's als huisvesting, migratie, industrialisering, arbeid, ecologie, ambacht en mondelinge geschiedenis een plek. De drie programmalijnen worden via tentoonstellingen verbonden door een efemere werkwijze die door het huis is verweven: van groepsactiviteiten tot radio-uitzendingen, informele discussies tot educatieprogramma's. Het voormalige woonhuis fungeert hierin als een infrastructuur waarin ontmoeting, productie, onderzoek en presentatie samenvallen. Van Abbehuis werkt onder meer samen met Tilburg University: School of Social & Behavioral Sciences, FOTODOK, Corpo Máquina Society en Nieuw Zwanenburg.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is verdeeld over de aanvraag van Van Abbehuis, in de zin dat ze sterke en minder sterke punten ziet. De commissie spreekt van een sociaal en lokaal betrokken organisatie en waardeert diens sterke eigen karakter en intentie om makers, publiek en maatschappelijke organisaties met elkaar te verbinden en uitwisseling te stimuleren. De opzet van de verschillende kamers van het huis noemt ze bijzonder. Tegelijkertijd vindt ze het voorstel moeilijk te doorgronden en vraagt ze zich af waar de urgentie van het programma precies ligt. De instelling doet volgens de commissie wel een poging zich te positioneren en ziet haar eigen betekenis voor het veld in het verbinden van ontwerpdisciplines aan maatschappelijke vraagstukken en andere kennis- en ervaringswerelden. De commissie begrijpt deze gedachte, maar deze is volgens haar nog in te beperkte mate naar een concreet activiteitenprogramma vertaald. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorgestelde programma wel als voldoende. De beoogde makers en de inhoudelijke thema's geven de commissie vertrouwen in de waarde van het voorstel. De commissie kan hierdoor zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en de oorspronkelijkheid die zijn verbonden met de instelling en het programma wel duiden.

Over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie gematigd positief. De maatschappelijke inbedding is in het plan beschreven, met buurtambassadeurs, maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen, die het Van Abbehuis ook als co-producent wil betrekken. Maar de commissie vraagt zich af wat de precieze rolverdelingen zijn en hoe de samenwerkingen plaatsvinden. De commissie mist met name reflectie op waar het eigenaarschap en de zeggenschap daadwerkelijk liggen. Juist in wat de instelling zelf benoemt, wanneer het vanuit de 'commoning'-theorie wil werken rond sociale ongelijkheid, woningnood en bestaanszekerheid, is de vraag in de ogen van de commissie relevant of betrokken gemeenschappen werkelijk mede richting geven aan het programma, of participeren binnen een curatorieel en theoretisch kader dat al is bepaald. Daarbij twijfelt de commissie over de bijdrage aan het vakgebied. Het Van Abbehuis verhoudt zich in de optiek van de commissie vooral tot de hedendaagse kunst. Hoewel de commissie raakvlakken met de disciplines vanuit de creatieve industrie in het voorstel ziet, met name op het gebied van social design, had dit naar haar mening sterker naar voren mogen komen. Ze beoordeelt het voorstel op het criterium 'bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis' als net voldoende.

Op het criterium met betrekking tot de toegankelijkheid en het publieksbereik beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende. De instelling heeft nog een klein bereik, maar toont een duidelijk ambitie, onder meer om langdurige relaties met verschillende gemeenschappen op te bouwen. De commissie plaatst echter vraagtekens bij de wijze waarop de samenwerkingen vorm zullen krijgen en had daar graag meer over gelezen. Ze twijfelt, ook in de context van dit criterium, in hoeverre er wordt geprogrammeerd vanuit de belevingswereld van de betrokkenen en of de gemeenschappen daadwerkelijk mede-eigenaar zijn van het programma. In het algemeen vindt de commissie de communicatie- en digitale strategie voldoende beschreven.

De commissie ziet een nog jonge organisatie en constateert dat de instelling financieel, organisatorisch en bedrijfsmatig voldoende op orde is. Het van Abbehuis verwacht komend jaar een groei van de eigen inkomsten via zakelijke verhuur, coproducties en het Vrienden Van-programma. De verwachtingen zijn voorzichtig en gebaseerd op de ervaringen uit 2025 en 2026. In het dekkingsplan zijn ook eigen inkomsten uit kaartverkoop, sponsoring en co-producties opgenomen. De commissie uit wel haar twijfels bij de haalbaarheid hiervan. Uit de jaarrekening valt namelijk niet af te lezen of het van Abbehuis eerdere ervaring heeft met het behalen van dit type eigen inkomsten. Ook zijn verschillende private fondsen en Fonds voor Cultuurparticipatie opgenomen. Het is onduidelijk of hier eerder succesvol subsidies van zijn ontvangen. De commissie is positief over de uitgebreide toelichting op de Fair Practice Code. Concluderend beoordeelt de commissie de aanvraag als voldoende als het gaat om de bedrijfsvoering en organisatie.

Alles overziend beoordeelt de commissie de aanvraag als net niet voldoende waar het gaat om de consistentie in doel en opzet. De commissie waardeert de intentie om verbindingen te leggen, maar het voorstel geeft nog in beperkte mate inzicht in de beoogde samenwerkingen en de werkelijke impact en betekenis voor zowel het vakgebied als de betrokkenen. In het algemeen uit de commissie daarbij haar bedenkingen over de bijdrage van het programma aan de ontwikkeling van de domeinen die het Stimuleringsfonds vanuit zijn opdracht tot de creatieve industrie rekent.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Van Abbehuis. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Home of Design Kazerne
Titel:	Kazerne DesignLab activiteitenplan 2027
Gevraagd bedrag:	€ 124.500 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Home of Design Kazerne doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Kazerne DesignLab activiteitenplan 2027'. Het aangevraagde bedrag is € 124.500 per kalenderjaar. Home of Design Kazerne heeft ingediend binnen het landsdeel zuid.

Home of Design Kazerne (Kazerne) is een presentatie-instelling voor de ontwikkeling van natuurinclusief ontwerp in het hart van Eindhoven. De stichting onderzoekt, adviseert, presenteert en informeert met en vanuit ontwerpers om stapsgewijs bij te dragen aan een meer gelijkwaardige samenleving, met de natuur als bondgenoot. Ontwerp wordt daarbij ingezet als culturele en strategische discipline die mensen kan raken, inspireren en activeren. Kazerne vervult meerdere rollen: talentontwikkelaar, matchmaker, cultureel podium en plek voor artistieke reflectie. De organisatie stimuleert ontwerpers om verder te denken dan deeloplossingen en begeleidt hen in hun artistieke en professionele ontwikkeling. Tegelijkertijd verbindt zij makers met bedrijven, overheden, kennisinstellingen en eindgebruikers.

Het activiteitenprogramma in 2027-2028 bestaat uit ontwikkelende, presenterende en verbindende activiteiten. In 'Radical Chains Challenges' werken cross-sectorale teams aan alternatieven voor urgente vraagstukken rond voedsel, wonen en landschap. Via open studio's, lezingen, denktankdiners en een methodepublicatie worden inzichten gedeeld. Tentoonstellingen, pop-ups, Dutch Design Week, de Kazerne Design Award, coaching, workshops en het EHV Innovation Café maken de culturele en maatschappelijke waarde van ontwerp zichtbaar en beleefbaar voor andere professionals en een breed publiek. Door ontwikkeling, presentatie en reflectie met elkaar te verbinden, versterkt Kazerne het domein vormgeving en de relatie tussen ontwerp en samenleving.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag van Kazerne. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als voldoende. De commissie is te spreken over de intentie om natuurinclusief te werken en hiermee systeemverandering te bewerkstelligen. Ze ziet hierin een interessante en vooruitstrevende benadering, die richting geeft aan het programma. Daarbij heeft ze waardering voor de wijze waarop de ontwikkelende activiteiten doorspelen in de presenterende activiteiten. De commissie plaatst als kanttekening dat het activiteitenprogramma zeer ambitieus is in opzet, zonder dat er nu invulling wordt gegeven aan de betrokken ontwerpers, experts en participanten. Ook mist ze focus in de benoemde onderwerpen die erg breed worden ingestoken. Door het gebrek aan duiding van zowel de betrokken ontwerpers als de thema's, kan de commissie het vakmanschap en de zeggingskracht van het programma moeilijk op waarde schatten.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als net voldoende. Ze spreekt van een aanvrager met een heldere visie op natuurinclusief ontwerpen die aansluit bij de huidige tijdsgeest, met een mogelijke waarde voor het ontwerpveld. De tentoonstellingen bieden ook potentie om op een toegankelijke manier een breed publiek in aanraking te laten komen met natuurinclusief ontwerp. De commissie is echter nog niet overtuigd van de manier

waarop de lange lijnen, van ontwikkeling tot presentatie, in het programma zijn geïntegreerd en uitgewerkt. Hierdoor twijfelt ze aan de verdieping en vernieuwing die dit kan bewerkstelligen. Door het gebrek aan inzicht in beoogde makers ontwerpers, en het gebrek aan helder selectiekader of criteria, is ze nog niet overtuigd van de meerstemmigheid in het programma.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als voldoende. De locatie van de aanvrager, en de koppeling met het restaurant, maken het mogelijk om op toegankelijke wijze een publiek te betrekken. De commissie ziet ook enkele grote presentatiemomenten die bijdragen aan een stevig publieksbereik. Tegelijkertijd mist de commissie een meer gedegen reflectie op de doelgroep van 'regulier publiek', waarin deze groep meer wordt geduid. Ook had de commissie graag een meer doorwrochte strategie gezien over de inzet en verspreiding van de open calls. Ze krijgt moeilijk grip op hoe de aanvrager hiermee beoogt een diverse groep ontwerpers en deelnemers te bereiken, waardoor de commissie twijfelt over de toegankelijkheid en de mate waarin dit een diverse en meerstemmige groep oplevert.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als onvoldoende. Ze heeft waardering voor de ondernemende houding van de organisatie en de breed opgezette financieringsmix. Anderzijds ziet ze een financieel kwetsbare organisatie met beperkte reserves, met een negatieve solvabiliteit en weerstandsvermogen. Ook de invulling en uitwerking van de begroting roepen nog veel vragen op bij de commissie. Ze vindt de bijdrage van het fonds willekeurig verdeeld over de activiteitenlasten, en het is niet duidelijk aan welke programmadelen de subsidie specifiek moet bijdragen. Daarbij ziet ze een post 'onkostenvergoeding participanten in-kind', die niet wordt geduid. Ook lijkt het erop dat deelnemende ontwerpers bij de expositie op DDW moeten betalen voor een presentatieplek, wat volgens haar niet passend is voor een activiteitenprogramma.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als net voldoende. Ze is te spreken over de heldere en overzichtelijke aanvraag, waarbij het programma dienend is aan de missie van de aanvrager. Ook de betrokken partners en het beoogde publieksbereik dragen in onderling verband bij aan de kwaliteit van de aanvraag. Kanttekeningen plaatst de commissie bij de invulling van de thematiek en het gebrek aan inzicht in de selectie van ontwerpers en deelnemers. Ook de financiële gezondheid van de organisatie is volgens de commissie zorgwekkend. Daarbij kaart de commissie aan dat de aanvrager vooral heeft gefungeerd als presentatie-instelling en nu meer wil werken als mediator en aanjager van systemische verandering. Omdat het huidige plan alleen een algemene opzet toont, betwijfelt de commissie of Kazerne hier nu voldoende expertise voor heeft. Over het geheel ziet de commissie echter net voldoende potentie voor een kwalitatief programma.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Home of Design Kazerne. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Life From the Concrete
Titel:	Tussenruimte Activiteitenprogramma (TAP) 2027-2028 - The Niteshop
Gevraagd bedrag:	€ 125.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Life From the Concrete doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Tussenruimte Activiteitenprogramma (TAP) 2027-2028 - The Niteshop'. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Life From the Concrete heeft ingediend binnen het landsdeel west.

The Niteshop, een initiatief van Life From the Concrete, is een ontwerp- en onderzoekslab voor de stad van morgen, gevestigd in Rotterdam en vermomd als winkel en barbershop. Het lab functioneert als werkplaats en platform: een plek waar wordt onderzocht, geprototyped en gemaakt. De missie is kennis produceren vanuit leefwerelden die het formele cultuur- en beleidsveld structureel mist, die kennis zichtbaar maken en overdragen. Het vertrekpunt van The Niteshop is The Culture, ofwel de intergenerationele, (post)diasporische leefwereld in de haarvaten van diverse steden.

Het activiteitenprogramma vormt de kerntaak van The Niteshop. Het programma werkt vanuit het idee van 'de tussenruimte', waar leefwereld en systeem elkaar raken. Het vertrekt vanuit drie pijlers: Lab, Events en Academy. Het Lab fungeert als kennismotor en bestaat uit ontwerpend onderzoek, actieonderzoek en veldwerk. Events dient als podium en bestaat uit publieke presentaties zoals tentoonstellingen, debatten en de jaarlijkse 'Cultural Currency Conference'. De Academy werkt als kennisoverdracht en biedt een leergemeenschap van makers, ondernemers en systeemp Professionals die samen leren werken in de tussenruimte. De pijlers worden verbonden via drie thema's: de democratische, de circulaire en de weerbare stad. Zo voedt het programma zowel makers en gemeenschappen, als gemeenten, kennisinstellingen en beleidsmakers. Conceptueel is het programma een proeftuin waar vanuit leefwerelden en ontwerp proactief aan maatschappelijke vraagstukken wordt gewerkt. The Niteshop koppelt ontwerpkracht aan de plekken en gemeenschappen waar complexe opgaven leven. Hierdoor fungeert het als een motor voor democratisering. Voor de uitvoering van het activiteitenprogramma wordt samengewerkt met onder andere TU Delft, Gemeente Rotterdam, Rijksuniversiteit Groningen, Erasmus University Rotterdam en het VSBfonds.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief gestemd over de aanvraag van Life From the Concrete. Het uitgangspunt om vanuit The Culture ontwerpkracht in te zetten bij maatschappelijke opgaven vindt de commissie relevant en veelbelovend. De werkwijze om makers en gemeenschappen die weinig bereikt worden stapsgewijs te verbinden met 'het systeem' van het formele cultuur- en beleidsveld vindt ze interessant. De hackathon ziet ze hiervoor als een vruchtbaar format. Hoewel de commissie overtuigd is van de oorspronkelijkheid van het programma, vindt ze de betrokken vakkundigheid en zeggingskracht ervan minder goed te duiden. De commissie merkt namelijk op dat in de aanvraag vooral de methodologie aan bod komt, en dat het activiteitenprogramma zelf inhoudelijk slechts beperkt is uitgewerkt. Ze stelt dat er weinig wordt ingegaan op de inhoudelijke insteek van activiteiten, en op de manier waarop resultaten een plek vinden bij de conferentie. De commissie had graag meer voorbeelden gezien om beter te begrijpen hoe het inzetten op ontwerpkracht in zijn werk gaat of eruit kan zien. Op basis van het voorgaande beoordeelt ze de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het activiteitenplan als voldoende.

De bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis van het programma worden door de commissie hoger gewaardeerd. Ze onderschrijft het belang van het betrekken van gemeenschappen uit The Culture en het beter benutten van de innovatiekracht die daaruit voort kan komen. Met het organiseren van de tussenruimte als plek waar leef- en systeemwereld samenkomen heeft Life From the Concrete een onderscheidende positie in de creatieve industrie. De organisatie draagt hiermee overtuigend bij aan meerstemmigheid in dat veld. Daarnaast vindt de commissie het positief dat kennisinstellingen TU Delft, Erasmus University Rotterdam en de Rijksuniversiteit Groningen onafhankelijk onderzoek doen naar de werkwijze van Life From the Concrete. De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis van het programma als ruim voldoende.

Ook de toegankelijkheid en het publieksbereik van het programma beoordeelt de commissie als ruim voldoende. Ze heeft waardering voor het bereik van de organisatie binnen de primaire doelgroep van intergenerationele gemeenschapnetwerken die vertrekken vanuit The Culture. De commissie spreekt van een sterke digitale strategie, waarmee ook jongere generaties worden bereikt. Samenwerkingen met onder andere gemeente Rotterdam, PONT en universiteiten geven de commissie er vertrouwen in dat ook de secundaire doelgroep van beleidsmakers, onderzoekers en professionalspubliek wordt bereikt.

Ten aanzien van de bedrijfsvoering en organisatie is de commissie kritischer. Ze ziet een redelijk diverse financieringsmix met eigen inkomsten en bijdragen van private fondsen. De commissie waardeert de ambitie van de organisatie om zich professioneel te ontwikkelen en de overgang te maken naar een volwassen governance-structuur. De financiële stukken in de aanvraag zorgen echter voor twijfel bij de commissie over in hoeverre de instelling in staat is om de geplande activiteiten op een verantwoorde en financieel gezonde manier uit te voeren. Op basis van de informatie in de jaarrekening van 2025 heeft de commissie moeite een uitspraak te doen over de bedrijfsmatige gezondheid van de stichting Life From the Concrete. Omdat er van de balans weinig activiteit af te lezen is en de jaarrekening geen specificatie bevat van activiteitenkosten of subsidie-inkomsten, kan de commissie niet inschatten hoe realistisch de begroting en het dekkingsplan voor 2027 zijn. Daarnaast vindt de commissie het opmerkelijk dat er op de balans geen lopende activiteit zichtbaar is door debiteuren of crediteuren, aangezien de werkwijze vijf jaar in ontwikkeling is en bijvoorbeeld de Cultural Currency Conference in het najaar van 2025 plaatsvond. Dit roept bij de commissie vragen op over hoe Life From the Concrete en ontwerp- en onderzoekstudio Concrete Blossom zich precies tot elkaar verhouden. De commissie mist een toelichting op de financiële positie van de stichting en beoordeelt de aanvraag op dit criterium als onvoldoende.

De adviescommissie ziet potentie in de aanvraag van Life From the Concrete en spreekt waardering uit voor de missie, doelgroepen en werkwijze. Ze plaatst echter ook kanttekeningen bij de aanvraag als het gaat om de mate van uitwerking van de verschillende onderdelen van het activiteitenprogramma en de samenhang ertussen. Ook de financiële opzet leidt tot twijfels. Alles overziend beoordeelt ze de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als net voldoende.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Life From the Concrete. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Extra Extra
Titel:	De zachte stad
Gevraagd bedrag:	€ 125.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Extra Extra doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'De zachte stad'. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Stichting Extra Extra heeft ingediend binnen het landsdeel west.

Extra Extra is een multidisciplinair platform dat met een doorlopend on- en offline activiteitenprogramma stedelingen verbindt via cultuur en erotiek. Met het programma wil de organisatie actief bijdragen aan het verder versterken van vormgeving als een betekenisgevend domein binnen een steeds veranderende stedelijke samenleving. Dit wordt gedaan door erotiek als artistiek en ideologisch thema te onderzoeken met vormgeving als vertrekpunt, en samen te werken met ontwerpers en aanverwante makers die de stad omdenken en verbeelden als een lichtere, vrijere en meer sociale ruimte. In het programma 'De zachte stad' stelt Extra Extra sensualiteit en zintuiglijkheid centraal om te onderzoeken wat zachtheid betekent in een gepolariseerde, door onrust gevormde samenleving, en hoe een begrip als intimiteit steeds opnieuw geladen kan worden met nieuwe betekenis. Het activiteitenprogramma 2027-2028 werkt de thematiek nader uit in drie programmalijnen die elkaar aanvullen en zowel een breed publiek als een vakpubliek bereiken. De programmalijnen zijn: 'Voortdurend in beweging zijn'; 'Sensorische routes'; en 'Het principe van plezier'. Iedere activiteit vindt haar weg naar het publiek via één of meerdere kanalen van het platform: live, print en online. Gedurende het activiteitenprogramma 2027-2028 worden 'Extra Extra Magazine', de stadsinterventie 'Extra Space' en de wandelingen 'Feel Me, Hear Me' gecontinueerd. Nieuwe activiteiten zijn onder andere de podcasts 'Intimate Entanglements' en 'Petty Theft' en de publicatieserie 'Smooth Operator'. Een deel van de activiteiten komt tot stand in samenwerking met partners als Van Abbemuseum Eindhoven, Montez Press Radio New York, Operator Radio Rotterdam en ReRouting/Cruising Curators Berlijn.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag voor Stichting Extra Extra. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed. De commissie spreekt van een sterk en oorspronkelijk uitgangspunt, dat een thema en visie vertaalt in een jaarprogramma dat ruimte laat voor verbeelding en twijfel. De commissie is van mening dat goed is doordacht welke formats worden ingezet voor de verschillende programma-uitingen, waarbij audio, wandelingen en andere mediums een aanvulling vormen op het tijdschrift. Het thema van De zachte stad is volgens de commissie veelzijdig en relevant, waaronder interessante deelthema's zijn bedacht en waarbij diverse doelgroepen zich aangesproken zullen voelen. De commissie ziet in het programma een interessante mix van getalenteerde makers, schrijvers en onderzoekers, zowel meer als minder gevestigd.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als ruim voldoende. Extra Extra levert volgens de commissie een interessante bijdrage aan het werkveld door sensualiteit als inhoudelijk uitgangspunt te nemen. Het programma verdiept het stedelijk debat, door dominante perspectieven te bevragen en alternatieven voor de toekomst invoelbaar te maken. De activiteiten gericht op luisteren of wandelen bieden daarbij een mooie aanvulling op de inhoud doordat het meer lichamelijke vormen van overdracht zijn. Daarnaast ziet de commissie dat er mooie stappen zijn gezet om de organisatie meerstemmiger te maken. Ze ziet dit bijvoorbeeld terug in de opdrachten aan creatieve makers met uiteenlopende achtergronden en

perspectieven, waarmee onderdrukte stemmen een plek krijgen. Dit gegeven ziet ze ook terug in de diverse programma-uitingen en de betrokken makers. Als opmerking geeft de commissie mee dat ontwerp en ontwerpers niet in alle programmaonderdelen even sterk geborgd zijn. Vooral in de podcasts ziet ze nog maar weinig een link met vormgeving of andere vakgebieden uit de creatieve industrie. Ook het onderdeel Extra Space had van de commissie meer uitwerking en toelichting mogen krijgen, om de daadwerkelijke waarde van deze ontwerpinterventies voor het vakgebied te kunnen beoordelen.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als ruim voldoende. Met strategische partners weet de aanvrager op internationaal niveau werk binnen bestaande contexten te tonen en daarmee meer mensen te bereiken. Verder is de commissie te spreken over de grote oplage van het tijdschrift. De commissie ziet ook diversiteit in de deelnemers, het publiek en de manier van communiceren. Ook het digitale aanbod speelt een belangrijke rol in het verspreiden van het programma. Het gebrek aan een paywall voor deze uitingen vergroot ook de toegankelijkheid van de inhoud. In het geheel bevat de aanvraag volgens de commissie echter wel veel kwalitatieve uitspraken over publieksbereik, representatie en community-vorming, maar blijft de onderbouwing daarvan volgens haar beperkt. Dit roept bij de commissie vragen op over de gehanteerde definities, meetmethoden en feitelijke betrokkenheid van het publiek. Ook merkt de commissie op dat, hoewel de aanvrager zelf benoemt dat er kansen zijn om de communicatie te versterken, dit maar weinig wordt uitgewerkt in overtuigende, concrete acties.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. De commissie is gematigd positief over de bedrijfsvoering. Ze ziet een versterking van de organisatie door meer vaste dienstverbanden in plaats van tijdelijke aan te gaan. Hiermee wordt de continuïteit binnen de organisatie beter gewaarborgd. Ook de toevoeging van een programmaraad is een mooie stap om de organisatie steviger te maken. Daarbij leest ze een goede reflectie op de codes. De commissie ziet tegelijkertijd een financieel kwetsbare organisatie met een negatief eigen vermogen. Ook uit de commissie haar twijfels over hoe realistisch de geraamde publieksinkomsten daadwerkelijk zijn. Het jaarverslag toont dat de publieksinkomsten in 2025 lager waren dan begroot. Dit leidt bij de commissie tot zorgen over hoe realistisch de opzet van het dekkingsplan voor het aankomende jaar is. De verwachte publieksinkomsten in de begroting liggen hoger dan eerder behaalde resultaten, waarmee de commissie nu wederom een risico ziet op herhaling van te positief ingeschatte inkomsten.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als ruim voldoende. Het programma vertrekt volgens de commissie vanuit een goed uitgangspunt en het overkoepelende thema vertaalt zich in duidelijke programmalijnen met bijpassende output. Ook stelt de commissie dat Extra Extra kritisch kijkt naar hoe ze de eigen organisatie vormgeven, waarbij bewuste keuzes worden gemaakt. Tegelijkertijd ziet de commissie de professionalisering nog niet altijd terug in het publieksbereik en de begroting. In de praktische uitwerking, zowel in de toelichting van bepaalde onderdelen, als bij de communicatiestrategie en de begroting plaats de commissie nog enkele kanttekeningen. Alles overziend is ze positief over de consistentie van de aanvraag en ziet ze hierin voldoende opzet voor een kwalitatief activiteitenprogramma.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Extra Extra. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	New Producers Academy
Titel:	Animate Reality
Gevraagd bedrag:	€ 53.590 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

New Producers Academy doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Animate Reality'. Het aangevraagde bedrag is € 53.590 per kalenderjaar. New Producers Academy heeft ingediend binnen het landsdeel west.

New Producers Academy (NPA) is een talentontwikkelingsorganisatie die zich specifiek richt op AV-producenten uit ondervertegenwoordigde gemeenschappen. NPA's missie is dat divers talent structureel leidinggevende posities bekleedt in de Nederlandse audiovisuele sector en creatieve industrie.

'Animate Reality' is een nieuw professioneel ontwikkelprogramma van NPA, ontwikkeld met Playgrounds, gericht op het opleiden van producenten voor de animatiesector. De Nederlandse animatie-industrie kampt met een structureel tekort aan producenten die animatieprojecten van concept tot scherm kunnen begeleiden, terwijl het aantal afgestudeerde animatietalenten juist toeneemt. Animate Reality traint deze producenten in productionele, financiële en strategische vaardigheden die breed inzetbaar zijn binnen alle vormen van animatieproductie, van auteursfilm tot commercieel werk. Als methodologisch uitgangspunt gebruikt het programma animated non-fictie: een vorm waarin ontwerp en visuele cultuur de kern van de vertelling vormen; beslissingen die bepalen hoe verhalen over trauma, identiteit en ongelijkheid kunnen worden verteld op manieren die in live-action moeilijk of ethisch problematisch zouden zijn. Juist dit snijvlak van documentaire methode en ontwerpdenken maakt animated non-fictie een geschikt trainingsmiddel. De producentvaardigheden die hieruit voortkomen – pipeline-keuzes, hybride budgettering, rechten en financiering over twee fondsdomeinen – zijn direct overdraagbaar naar elke andere animatieproductie.

Het programma loopt in 2027 over vier modules in Rotterdam en Eindhoven. Een selecte groep deelnemers werkt gedurende het traject aan een concreet project, van conceptuele verkenning tot pitchpakket. Per module zijn er ook open sessies voor de bredere maker- en designgemeenschap. Het programma sluit af met een publieke industrie-pitchpresentatie voor Nederlandse en internationale professionals. In 2028 volgt een tweede editie.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief gestemd over het voorstel van NPA. De commissie spreekt van een ambitieuze organisatie en waardeert de heldere doelstelling. Ze vindt het voorstel goed onderbouwd en onderschrijft het belang voor de aandacht voor producenten uit ondervertegenwoordigde gemeenschappen. Het programma is helder opgezet en geeft goed zicht op de beoogde vaardigheden die deelnemers zullen ontwikkelen tijdens het traject. Wel merkt de commissie op dat ze graag meer over de werkweken had gelezen. Hoewel studio's als Submarine en organisaties als Kaboom worden genoemd, vraagt ze zich onder meer af wie de mentoren en tutors zijn. Voor de publieke events zijn al wel toonaangevende (internationale) experts betrokken. De commissie beoordeelt het criterium artistiek inhoudelijke kwaliteit dan ook als ruim voldoende. Zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht als de oorspronkelijkheid van het programma en het platform worden door de commissie gewaardeerd.

De commissie uit haar waardering voor de ruimte die de instelling biedt aan ondervertegenwoordigde stemmen en ziet hierin een maatschappelijke meerwaarde. Ook laat ze zich positief uit over het netwerk en de samenwerkingen met verschillende ervaren partners waarvan meerdere intentieverklaringen zijn toegevoegd. De verbondenheid van de instelling met het onderwijsveld noemt de commissie sterk. En hoewel de commissie constateert dat de instelling zich in een niche begeeft, kan ze de waarde voor het vakgebied, specifiek voor animatie, voldoende duiden. Als sterk punt in het voorstel noemt de commissie tevens de aandacht voor de duurzaamheid van animatie producties. De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium betekenis voor het vakgebied en de maatschappelijke waarde als voldoende. Ze ziet in de aanpak en werkwijze van het platform een onderscheidende, inclusieve praktijk en uit haar vertrouwen in de bijdrage van het programma aan een meerstemmig veld.

Ten aanzien van het publieksbereik en de toegankelijkheid is de commissie kritisch. De commissie vindt het goed dat de instelling veel samenwerkt met verschillende opleidingen en organisaties als Animatie in Kleur om haar doelgroepen te bereiken. Ook stelt ze dat de open oproep met een zorgvuldig proces is vormgegeven en in het voorstel helder is beschreven. Het is begrijpelijk dat de kern van het programma, het talentontwikkelingstraject, gericht is op een selecte groep, maar het bereik noemt ze wel erg beperkt. De commissie vindt daarbij de omvang en het bereik van de publieke activiteiten eveneens beperkt. In de context van de regeling ziet ze dit als kritiekpunt en ze beoordeelt de aanvraag op het criterium als net niet voldoende. Tot slot vindt ze het wel positief dat NPA een archief opbouwt van de publieke evenementen waarmee het een groter publiek kan bereiken.

De commissie ziet een jonge organisatie in ontwikkeling en meent dat de bedrijfsvoering extra zorg verdient. De organisatie is zich hiervan bewust en besteedt aandacht in het voorstel aan de overgangsfase en de stappen die genomen moeten worden om te professionaliseren. Toch beoordeelt de commissie de huidige organisatiestructuur als onvoldoende en noemt ze de scheiding tussen bestuur, toezicht en uitvoering op dit moment beperkt. De commissie spreekt van onvoldoende functiescheiding en is daardoor kritisch over de huidige toepassing van de Governance Code Cultuur. Ze waardeert daarbij het nieuwe, beoogde bestuursmodel dat in het voorstel beschreven staat en in de komende periode gehanteerd zal worden. Wel maakt de commissie kanttekeningen bij de financiering van de instelling. NPA heeft nog geen jaarrekening beschikbaar over 2025. Uit andere beschikbare cijfers blijkt dat de financiële ratio's van de organisatie onvoldoende zijn. De commissie had daarbij graag een uitgebreidere toelichting op de Fair Practice Code gelezen. Zo wordt er in het voorstel niet verwezen naar een specifieke richtlijn als basis van de vergoedingen. Ook wordt er geen bredere toelichting op fair practice gegeven los van de betaling van mensen in het programma. Alles overziend beoordeelt de commissie het criterium op bedrijfsmatige gezondheid en organisatie als net niet voldoende.

Concluderend beoordeelt de commissie de aanvraag als voldoende waar het gaat om de consistentie van doel en opzet. De commissie ziet New Producers Academy als een jonge organisatie in ontwikkeling. De organisatie heeft een sterke visie en missie en levert een waardevolle, urgente bijdrage aan een meerstemmig en inclusief ontwerpveld. Wel stelt de commissie dat het programma met de focus op animated non-fictie een niche betreft en spreekt ze eerder van een talentontwikkelingsprogramma voor een selecte groep dan een volwaardig jaarprogramma dat aansluit bij de doelstelling van de regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van New Producers Academy. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De

positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Varia
Titel:	Fruits of Collective Resilience
Gevraagd bedrag:	€ 124.924 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Varia doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Fruits of Collective Resilience'. Het aangevraagde bedrag is € 124.924 per kalenderjaar. Varia heeft ingediend binnen het landsdeel west.

Varia is een in Rotterdam gevestigde collectieve ruimte die is ontstaan vanuit de behoefte aan een plek waar kunstenaars en ontwerpers elkaars werk konden ondersteunen, stimuleren en verder ontwikkelen. Varia profileert zich als een ruimte voor kritische reflectie op alledaagse technologie en collectief onderzoek. De leden erkennen en omarmen de maatschappelijke verantwoordelijkheden die voortvloeien uit deze groei en streven ernaar hierop te reageren vanuit een gedeelde ethische basis. De publieke activiteiten omvatten onderwerpen zoals mediageletterdheid, media-archeologie, collectieve infrastructuur, technologische interdependentie, trans*feministische technologieën, DIY/DIWO (Do It With Others)-cultuur, zelforganisatie, arbeidsactivisme, stedelijke ecologie, solidariteitsnetwerken en meer.

Het activiteitenprogramma 2027-2028 'Fruits of Collective Resilience' is gericht op de organisatorische, sociale en technologische voorwaarden die collectief cultureel werk ondersteunen. Het programma onderzoekt hoe gemeenschappen en culturele organisaties samen veerkrachtig kunnen blijven te midden van ecologische, politieke en economische onzekerheid, terwijl ze collectieve vormen van kennis, zorg en zelfbeschikking cultiveren. Het programma is georganiseerd via zes onderling verbonden werkgroepen: 'Infrastructure', 'Communication', 'Finance', 'Mediation', 'Space', en 'Publishing'. Hieruit komen publieke activiteiten als workshops, publicaties, technische experimenten, gezamenlijk onderzoek en langdurige partnerschappen. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere: zelfgehoste infrastructuur, vrije/open-source software, alternatieve economieën, collectief publiceren, bemiddelingspraktijken, desinvestering en gemeenschapsleren. Voor het activiteitenprogramma wordt onder andere samengewerkt met Open Source Publishing, Feministas en Rotterdam, HumDrum Press, Roodkapje Rotterdam en zipspace.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag voor Varia. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed. De aanvraag maakt expliciet hoe, via de programmalijnen, de inhoudelijke uitgangspunten naar het artistieke domein worden vertaald en hoe dit met elkaar wordt verweven. De commissie ziet hierin een sterke diversiteit in activiteiten terugh, waaronder kennissessies, workshops, publicaties en opensource software en collectieve vormen van publishing. Ze herkent een intrinsieke behoefte om de opgebouwde kennis te ontsluiten op een bottom-up wijze en daarmee een tegenwicht te bieden aan commerciële platforms. De manier waarop natuurinclusief ontwerp en het digitale domein samenkomen in de thematiek is volgens de commissie zeer aansprekend en toont een hoge mate van oorspronkelijkheid en zeggingskracht. De commissie is daarnaast lovend over de coöperatieve manier van werken met diverse culturele en educatieve partners.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als goed. Het programma draagt bij aan het vakgebied digitale cultuur in

de manier waarop het publiek en deelnemers laat nadenken over alternatieven voor commerciële tools en middelen. Het biedt hiervoor een open platform en dialoog. De samenwerking met culturele initiatieven als HumDrumPress, Roodkapje en zipspace tonen een breed en meerstemmig scala aan partners en netwerken waarin de kennis wordt ontsloten. Ook de manier waarop de aanvrager zichzelf organiseert, via coöperatief werken en interne werkgroepen, toont volgens de commissie een onderscheidend vermogen binnen het vakgebied. Over het geheel heeft ze waardering voor hoe een betrekkelijk kleine organisatie als Varia een dergelijke impact maakt op een breder ecosysteem en cultureel veld. Hieruit blijkt volgens haar dat de aanvrager, vanuit de eigen kracht en lokale context, sterk bijdraagt aan de doorontwikkeling van het vakgebied.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als voldoende. Het collectief toont volgens de commissie een helder publieksconcept en een duidelijke visie op toegankelijkheid. Het publieksbereik manifesteert zich in zowel het diverse programma en haar activiteitenconcepten, alsook in de doelgroepen die ze aanspreekt. In de aanvraag wordt helder gereflecteerd op hoe deze visie op inclusiviteit voortkomt uit een intrinsieke visie en motivatie van de aanvrager. Ook de communicatie- en publieksstrategie waarmee een intergenerationele doelgroep wordt aangesproken, wordt gewaardeerd door de commissie. De commissie merkt wel op dat de waarde van het programma nu vooral ligt bij professionals in het culturele veld. Ze had graag meer inzicht gekregen in hoe de kennis doorsijpelt of speelt in de bredere maatschappij. De commissie heeft waardering voor de intenties en inzet voor een divers en inclusief publieksbereik, maar is wel van mening dat het programma over het algemeen maar een beperkt publiek bereikt. Als aanvullende opmerking wordt hierbij genoemd dat in de aanvraag metaforen worden gebruikt die het soms lastig te doorgronden maken. De commissie vraagt zich hierdoor af of een bredere doelgroep ook voldoende waarde kan ontleen uit de vrij inhoudelijke en artistieke activiteitconcepten.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. Ze ziet een realistisch opgezette begroting en een solide bedrijfsvoering. De taakverdeling binnen de organisatie is helder uiteengezet. De commissie constateert dat iedereen via het fair pay-principe wordt betaald, maar is van mening dat de leden van de organisatie zich met een hoger tarief zouden kunnen belonen om zo recht te doen aan de professionalisering. Wel merkt de commissie op dat de activiteitenlasten nog zwaar leunen op de bijdrage van het Stimuleringsfonds. Ook krijgt de commissie moeilijk grip op de gegevens uit de jaarrekening van 2025. Ze ziet bijvoorbeeld geen uiteenzetting van de diverse subsidiestromen, waardoor ze niet kan inschatten of de beoogde inkomsten uit subsidie voor het activiteitenprogramma realistisch zijn. De commissie waardeert de ambitie om zelf met de Finance Workgroup de boekhouding te doen, maar meent dat de boekhouding momenteel niet volledig op orde lijkt en de balans niet aansluit bij voorgaande edities. Los daarvan constateert ze een beperkt weerstandsvermogen door het relatief kleine eigen vermogen tegenover de subsidieafhankelijkheid van de organisatie.

Over het geheel genomen spreekt de commissie van een aanvraag die ruim voldoende is als het gaat om de consistentie in doel en opzet. De aanvraag en het activiteitenprogramma tonen een goede vertaling van inhoud naar programma. De commissie onderschrijft de waarde van de thematiek en de manier van werken. De eigenzinnigheid waarmee de organisatie hier invulling aan geeft, is onderscheidend in het veld waarin Varia zich bevindt. Ook is de opzet en taakverdeling organisatorisch helder. De commissie plaatst enkele kanttekeningen op het gebied van de toegankelijkheid en ontsluiting van de complexe materie voor een breder publiek en op financieel gebied. Maar de commissie heeft over het geheel genomen vertrouwen in de organisatie en het voorgestelde activiteitenprogramma.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Varia. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Mediamatic
Titel:	Metabolic Commons
Gevraagd bedrag:	€ 125.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Mediamatic doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Metabolic Commons'. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Stichting Mediamatic heeft ingediend binnen het landsdeel west.

Mediamatic is een organisatie die zich toelegt op het ontwikkelen en presenteren van interdisciplinaire kunst, design en wetenschap. Sinds 1983 heeft de organisatie zich continu aangepast aan maatschappelijke veranderingen, van de vroege digitale cultuur tot biotechnologie, voedselsystemen en ecologie. In plaats van zich te laten definiëren door één enkele discipline, richt Mediamatic zich op de kruispunten waar culturele, technologische en sociale veranderingen samenkomen. Door de generaties heen is de rol van de organisatie hetzelfde gebleven: het creëren van publieke omgevingen waar opkomende thema's kunnen worden onderzocht, begrepen en vormgegeven voordat ze mainstream worden.

Mediamatic's activiteitenprogramma 2027-2028 'Metabolic Commons', beschouwt het menselijk lichaam, technologie en omgevingen als een continu systeem van uitwisseling. Het onderzoek is gericht op dat wat vaak over het hoofd wordt gezien, wordt weggegooid en wat sociaal ongemakkelijk is (zoals urine, zweet, schimmels en vervuiling). Het toont aan dat mensen onze dagelijkse relatie met natuur en technologie kunnen herdefiniëren. Het programma is gestructureerd rond twee hoofdthema's die worden onderzocht in vier werkruimtes: 'Aroma', 'Haptic', 'Sonic', en 'Border Living Labs'. Gedurende twee jaar zal deze structuur zeventien tentoonstellingen, 312 workshops en publieke evenementen en twaalf kunstenaarsresidenties opleveren. Zo wordt het lopende onderzoek omgezet in een collectieve, open-source, culturele kennisgemeenschap. Voor het activiteitenprogramma wordt samengewerkt met Ambassade van de Noordzee, Marineterrein, Studio Other Spaces, Wageningen University & Research en Society for the Protection of Underground Networks.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag voor Stichting Mediamatic. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed. De aanvrager heeft voor de periode 2027-2028 verschillende programmalijnen beschreven en beoogt hiermee een ambitieuze diversiteit aan activiteiten te organiseren. Mediamatic toont volgens de commissie een sterk onderscheidende en oorspronkelijke visie, die is geworteld in de geschiedenis van de organisatie, die goed is meebewogen met maatschappelijke verschuivingen. De thema's worden in de labs verder onderzocht en de onderzoeksvragen worden via tentoonstellingen, workshops, activiteiten en artist in residencies vertaald. Dit uit zich volgens de commissie in een rijke mix van kennisdeling. De artistieke programma's brengen natuur en stad, ontwerpers en wetenschappers, makers en publiek samen. De benoemde selectie van ontwerpers is volgens de commissie sterk en toont vakmanschap. De commissie heeft waardering voor de manier waarop de organisatie midden in het centrum van Amsterdam verbinding maakt met natuur en stad. Vooral de connectie met water vindt ze hierin aansprekend uitgewerkt. De hoeveelheid aan programmalijnen, activiteiten en onderzoeksvragen komt volgens de commissie soms wel chaotisch over, waardoor het lastig kan zijn de rode draad te ontwaren.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als goed. De maatschappelijke bijdrage zit volgens de commissie in het feit dat ontwerp, vanuit verschillende perspectieven, in relatie wordt gebracht met lichamelijke en zintuiglijke waarneming. Ook de ontwikkelingen op het gebied van natuurinclusief leven zijn volgens de commissie van waarde voor de bredere maatschappij. De commissie ziet een substantiële bijdrage aan het vakgebied. De bijdrage van de labs is helder en overtuigend onderbouwd. De commissie is ook van mening dat dergelijke werkplaatsen en labs zeer relevant zijn, omdat het ruimte biedt aan experiment en onderzoek in verbinding met een breed scala aan disciplines en werkelden. Het activiteitenprogramma biedt hiermee een voedingsbodem voor artistiek onderzoek, documentatie en kennisuitwisseling. Een kanttekening plaatst de commissie bij het feit dat de rolverdeling voor haar niet altijd helder uiteen is gezet. Met wie hebben de kunstenaars en ontwerpers contact als zij werken aan een project? Wie waarborgt de artistieke visie hierin, en hoe? De commissie ziet dat er wel programmamanagers worden genoemd, maar had meer reflectie willen lezen op deze wisselwerking. Ook had ze graag meer inzicht gekregen in hoe de selectie van makers tot stand is gekomen.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als voldoende. De combinatie van een verscheidenheid aan programma's en de toegankelijke ligging van Mediamatic dragen volgens de commissie bij aan een in potentie groot publieksbereik. Het programma biedt diverse invalshoeken, die zowel lokaal, nationaal als internationaal aansluiting kunnen vinden. Er is een groot aantal bezoekers en deelnemers. Daarbij is de commissie te spreken over het feit dat is nagedacht over financiële toegankelijkheid door het aanbieden van gereduceerde tarieven voor deelname aan de workshops. De commissie waardeert het dat er in de doelgroepenbenadering specifiek is nagedacht over een programma voor neurodivergente bezoekers en het feit dat er ruimte wordt gemaakt om bij te komen van zintuiglijke ervaringen en prikkels. Dit draagt bij aan de toegankelijkheid van de locatie. Tegelijkertijd vindt ze de uiteenzetting van de doelgroepen over het algemeen vrij summier. Ook mist ze een meer stevige reflectie op welke groepen er nog niet bereikt worden, en hoe hier aansluiting bij kan worden gevonden. De commissie ziet het als een risico dat de thema's voor een breed publiek complex of abstract kunnen overkomen. Ze ziet hiervoor wel inzet van toelichting middels rondleidingen en 'meet the makers'-momenten. Maar ze meent dat er meer te winnen valt voor een breed, lokaal publiek, en vindt het een gemiste kans dat de aanvrager niet meer expliciet inzet op een differentiatie in de publiekscijfers. Tot slot mist de commissie een expliciete reflectie op diversiteit en inclusie. Deze ontwaart ze enigszins uit het programma en de activiteiten, maar ze mist hierin een bredere reflectie op de toepassing met betrekking tot het programma, de partners of het beoogde publiek.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. Ze is positief over de expliciete aandacht voor veiligheid en openheid, en de non-hiërarchische werkwijze binnen de organisatie. Ze spreekt van een volwassen organisatie, die stevige stappen heeft gezet in de bedrijfsvoering in de afgelopen twee jaar. De begroting toont een significant eigen inkomen en een brede financieringsmix. Daarbij waardeert de commissie het dat de 'Speaker for the Living' ook daadwerkelijk is geïmplementeerd in de organisatiestructuur en zo bijdraagt aan de verdere implementatie van de positie als Zoöp. De oprichting van een Program Advisory Council is volgens de commissie een goede stap voor externe ogen in de strategie en programmasamenstelling. De commissie waardeert de reflectie op de verdere implementatie van de Fair Practice Code. Tegelijkertijd plaatst ze een kritische kanttekening bij de beloning van de residenties. Ze noemt de vergoeding van € 1000 voor deelname aan een residentie, waarbij ook nieuw werk gemaakt wordt, aan de lage kant. Over het geheel krijgt ze moeilijk zicht op de omvang en verwachtingen binnen de residenties in de periode van

drie maanden. Ook de beloning van nieuw werk binnen tentoonstellingen wordt voor haar niet helder uitgewerkt. De commissie meent dat de organisatie sterk wordt gevoed door opkomend talent en had graag gezien dat er meer passende en gelijkwaardige beloning was voor deze makers.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als voldoende. De aanvraag toont vooruitstrevende thema's, onderwerpen en onderzoeken, die in een stevig en veelzijdig programma samenkomen. Het programma is goed ingevuld met samenwerkingspartners en ontwerpers. Doel en opzet, en de beoogde resultaten, sluiten adequaat op elkaar aan. Maar de commissie mist soms hiërarchie in de aanvraag. Hiermee zou iets meer helderheid in de opbouw kunnen worden geboden. Daarnaast stelt de commissie dat er nog winst te behalen is op het gebied van publieksdifferentiatie en een gelijkwaardige beloning van kunstenaars, ontwerpers en residenten. Hierdoor is de gelijkwaardige insteek, die door de commissie wordt gewaardeerd, volgens haar nog niet overal consistent doorgevoerd. Alles overziend heeft de commissie voldoende vertrouwen dat de onderlinge onderdelen leiden tot een kwalitatief activiteitenprogramma.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Mediamatic. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager: Cross Comix
Titel: Activiteitenplan Cross Comix 2027-2028
Gevraagd bedrag: € 121.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Cross Comix doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Activiteitenplan Cross Comix 2027-2028'. Het aangevraagde bedrag is € 121.000 per kalenderjaar. Cross Comix heeft ingediend binnen het landsdeel west.

Cross Comix benadert het beeldverhaal als volwassen kunstvorm. Verrassende en eigenzinnige kruisbestuivingen ontstaan volgens het platform door beeldverhalen te verbinden met andere kunstdisciplines en actuele thema's. De hoofdactiviteit van Cross Comix is een jaarlijks festival in Rotterdam. Sinds vijf jaar voert de organisatie het motto 'platform voor visual storytelling'. De beoogde rol in het veld kreeg vorm binnen het Rotterdamse festival. In dat kader zijn diverse activiteiten uitgetest, zoals een eigen onderzoeksproject, verdiepende talkshows, internationale uitwisselingen, opdrachten voor makers en samenwerkingen met verwante organisaties in cultuur, onderwijs en wetenschap. Hiermee heeft Cross Comix de bouwstenen klaargelegd om handen en voeten te geven aan de platformfunctie die het moderne beeldverhaal in Nederland volgens hen verdient.

Cross Comix beoogt met het activiteitenprogramma de komende twee jaar een centrale rol te kunnen pakken door de activiteiten te diversificeren. Het internationaal gerichte festival in Rotterdam blijft een centrale rol vervullen, aangevuld met een tweede festival in Zwolle dat expliciet de ruimte geeft aan experimenten en de jongste generatie Nederlandse makers. Er komen drie op het vakgebied gerichte evenementen en drie op het brede publiek gerichte kleinere evenementen in het land. Een eerder uitgetest verkenningproject dat mikt op maatschappelijke impact, krijgt een vervolg. Met het activiteitenplan 2027-2028 wil Cross Comix een belangrijke stap zetten om de platformfunctie vorm te geven, met als voornaamste doel het op orde krijgen van de basis die nodig is om de rol van katalysator in de jaren erna ten volle waar te kunnen maken. Voor de uitvoering van het activiteitenprogramma werkt Cross Comix samen met onder andere Hogeschool ArtEZ, Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit Leiden, Stripdagen Haarlem en Drawing the Times.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag van Cross Comix. Ze heeft waardering voor de ambitie van Cross Comix om zich te ontwikkelen van een jaarlijks festival naar een structureel platform voor het moderne beeldverhalen. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het activiteitenprogramma als voldoende, zowel met betrekking tot de vakdeskundigheid, de zeggingskracht als de oorspronkelijkheid. Ze ziet dat de organisatie met haar plannen voortbouwt op activiteiten die eerder zijn uitgevoerd, zoals festivals, onderzoek, verdiepende gesprekken en internationale uitwisselingen. De commissie vindt het positief dat het festival in Zwolle een meer experimenteel karakter en focus op beginnende makers heeft, en zich daarmee onderscheidt van het festival in Rotterdam. De mate waarin de verschillende onderdelen van het activiteitenprogramma zijn uitgewerkt vindt de commissie wisselend. Zo wordt er weinig ingegaan op de onderzoeksprojecten waarmee de organisatie de bijdrage van het vakgebied aan maatschappelijke opgaven wil verkennen. Ook de 'Berlin Exchange' roept vragen op bij de commissie. Waarom is er gekozen voor een uitwisseling met een Berlijnse partij en

hoe ziet deze samenwerking eruit? Hoe wordt de selectie uit de open call gemaakt? En wat is de toegevoegde waarde van de uitwisseling voor Cross Comix en het werkveld? In de veelheid aan activiteiten, waarvan niet altijd duidelijk is hoe ze elkaar versterken, ziet de commissie een risico op versnippering.

Op het criterium bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis scoort de aanvraag ruim voldoende. De commissie is van mening dat de aanvraag meer gericht is op de ontwikkeling van de organisatie en diens positie in het veld, dan op maatschappelijke contexten en thema's. De commissie onderschrijft de waarde van een platform voor visual storytelling dat makers, industrie en een breder publiek bij elkaar brengt. Ze vindt het positief dat Cross Comix de ambitie heeft om een meer centrale rol te vervullen door de makers, organisaties en het publiek van een vrij versnipperd veld met elkaar te verbinden. Dat de organisatie penvoerder is van een initiatiefgroep om samen met onderwijsinstellingen tot een platform voor kennis en onderzoek te komen, is volgens de commissie goed voor de positionering van de organisatie binnen het vakgebied. Dat de organisatie diens activiteiten uitbreidt naar andere steden met concentraties van makers, vindt de commissie sterk met het oog op het ontwikkelen van de infrastructuur voor het vakgebied. De actieve deelname van de organisatie aan het WomCom-netwerk ziet de commissie als een waardevolle taak, ook voor het versterken van het Europese netwerk van de organisatie.

De toegankelijkheid en het publieksbereik van het programma beoordeelt de commissie als net voldoende. Ze maakt uit de aanvraag op dat Cross Comix aandacht heeft voor pluriformiteit en meerstemmigheid, zowel als het gaat om de eigen organisatie en betrokken makers, als in publieksbereik en in de keuze voor samenwerkingspartners. Met de uitbreiding van activiteiten wordt een flinke groei voorzien in het publieksbereik, en daarmee samenhangend in de publieksinkomsten. De commissie vindt deze stap groot. In het communicatieplan is beschreven welke middelen de organisatie inzet om een divers publiek te bereiken. De commissie mist echter een toelichting op de digitale strategie en doelen. De commissie vindt het positief dat de activiteiten ook in Zwolle, Arnhem, Breda, Tilburg en Groningen plaatsvinden. Hiermee beweegt de organisatie actief naar de doelgroepen toe.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en opzet van de organisatie als net voldoende, en plaatst hierbij een aantal kanttekeningen. Ze leest in het plan een sterke groeiverwachting. Hoewel de commissie begrijpt dat de organisatie een momentum voelt om de stap naar een jaarrond programma te maken, merkt ze op dat de inhoudelijke ontwikkeling van Cross Comix mogelijk sneller gaat dan de organisatorische. De commissie stelt dat de organisatorische draagkracht nog beperkt lijkt, waardoor ze betwijfelt of de organisatie voldoende stevig is om de beoogde groei te kunnen dragen. Toch geeft de aanvraag haar net voldoende vertrouwen dat de instelling in staat is om de geplande activiteiten op een verantwoorde en financieel gezonde manier uit te voeren. De commissie ziet dat negatieve resultaten in de afgelopen jaren zijn opgevangen met bijdragen uit het eigen vermogen, en dat de organisatie een gezonde financiële positie heeft. Ook leest de commissie voldoende reflectie op de toepassing van de Fair Practice Code, en ze waardeert dat hier doelen aan verbonden zijn.

Ook de consistentie in doel en opzet van de aanvraag beoordeelt de commissie als net voldoende. Ze vindt uit de aanvraag een duidelijke visie en heldere doelen spreken, waaruit de relevantie van Cross Comix voor het vakgebied van beeldverhalen blijkt. Ondanks dat de organisatie ervaring heeft met veel verschillende onderdelen van het programma, is er sprake van een flinke opschaling. De commissie ziet potentie in de plannen, al is een aantal activiteiten inhoudelijk nog weinig uitgewerkt. Tegelijkertijd ziet ze ook risico's in de ambitieuze groei, bijvoorbeeld voor de draagkracht van de organisatie.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Cross Comix. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	St. The Grey Space in the Middle
Titel:	The Grey Space 2027-2028: De Stille Revolutie
Gevraagd bedrag:	€ 125.000 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

St. The Grey Space in the Middle doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'The Grey Space 2027-2028: De Stille Revolutie'. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. St The Grey Space in the Middle heeft ingediend binnen het landsdeel west.

The Grey Space in the Middle creëert, in het hart van Den Haag, een ontmoetingsplek in het grijze gebied tussen de bestaande disciplines van digitale cultuur, podiumkunsten en nachtcultuur. The Grey Space in the Middle schept de kaders waarbinnen verbinding kan ontstaan. Dit doet de organisatie anti-disciplinair en door het betreden van de tussenruimtes: gebieden waar vormen, talen en praktijken in wording zijn. Een diner te midden van een tentoonstelling gaat over in een performance in de kelder of een luistersessie aan de bar, een artist talk eindigt op de dansvloer, en een symposium mondt uit in een clubnacht. We proberen al onze programma's zo samen te stellen dat het ontmoeten van andere domeinen, disciplines, maar bovenal mensen en zienswijzen, ook echt gebeurt.

The Grey Space in the Middle introduceert voor het activiteitenprogramma 2027-2028 de programmalijnen 'Ontwikkeling', 'Presentatie' en 'Community' om meer inhoudelijke samenhang te creëren, podium te bieden aan uiteenlopende talenten en fasen van een artistieke praktijk, en het publiek actief mee te nemen in het ontstaan van nieuw werk en communities. Binnen dit ecosysteem onderzoeken makers hoe digitale technologie onze identiteit, sociale relaties, publieke ruimte en verbeelding beïnvloedt. Het thema van de komende periode is 'De stille revolutie', als verzet tegen de druk om direct positie te kiezen. Voor het activiteitenprogramma wordt samengewerkt met BAU Amsterdam, Korzo, WORM Radio, Museumnacht Den Haag, Cultuurnacht en Hoogtij Den Haag.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag voor The Grey Space in the Middle. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed. De aanvrager onderscheidt zich in het expliciet faciliteren van ruimte waar geëxperimenteerd mag worden. Dit levert enerzijds verdieping op in de praktijk van veelal jonge makers. Maar het biedt ook nieuwe perspectieven voor de toeschouwer, omdat nieuw werk soms nog niet eerder is gedeeld met publiek. De commissie noemt 'De stille revolutie' een oorspronkelijk thema, dat het programma artistiek inhoudelijk versterkt en een helder uitgangspunt biedt voor het aankomende activiteitenprogramma. Ze is te spreken over de inspiratie vanuit Cabaret Voltaire en de tussenruimte die wordt geboden voor twijfel, experiment en schemering. De balans tussen langere werkperiodes en kortstondige momenten waarin opkomende makers iets kunnen uitproberen, wordt door de commissie ook gewaardeerd. Ook is ze overtuigd van de zeggingskracht van het programma en de makers.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als voldoende. Het programma heeft een helder vertrekpunt, namelijk de fascinatie voor technologie. Ook ziet de commissie maatschappelijke waarde in het bieden van ruimte voor menselijke verhalen achter technologische ontwikkelingen. De

commissie is te spreken over de combinatie van proactieve programmering van jonge makers en een toegankelijk aanmeldsysteem via open calls. Ze waardeert de duidelijke reflectie op de werking van de open calls en de hierin gehanteerde selectiecriteria. Hiermee wordt volgens de commissie een meerstemmigheid in de selectie van de open calls geborgd. De aanvrager neemt actief een rol op zich als platform tussen informeel initiatief en gevestigde instellingen. Dit is volgens de commissie een verrijking van het veld. Tegelijkertijd ziet de commissie in de veelzijdigheid van het type makers en performances een programmering die soms meer richting podiumkunsten en performance gaat. Hierin ziet ze niet altijd de relatie met de vakgebieden van het Stimuleringsfonds. De commissie mist in het gehele programma een heldere curatoriële lijn, die de diverse programmalijnen met elkaar verbindt. Dit zou meer inzicht geven in de selectie van makers en ook de positionering van de aanvrager binnen de creatieve industrie.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als ruim voldoende. Het culturele doelgroepenmodel is overtuigend in kaart gebracht en de commissie ziet een helder gekaderde doelgroepenstrategie. Het plan bevat diverse activiteiten en samenwerkingen met culturele partijen die bijdragen aan de toegankelijkheid en publieksverbreding, zoals met Museumnacht en de Ooievaarspas. Met onder andere verschillende tarieven voor diverse doelgroepen worden volgens de commissie financiële drempels verlaagd. In de verbinding van de activiteiten met nachtcultuur ziet de commissie kansen voor het beter bereiken van een doelgroep die normaliter minder snel in aanraking komt met experimentele kunst en cultuur. Tegelijkertijd spreekt de commissie van een zeer ambitieuze publieksstrategie, die ook is gericht op het bereiken van nieuw publiek zoals jongeren en ondervertegenwoordigde groepen. Wat de aanvrager onder deze groepen verstaat wordt haar niet helemaal helder. De commissie betwijfelt of de aanvrager er met diens middelen en strategie in zal slagen om de beoogde verbreding van het publieksbereik te realiseren. Omdat de commissie in de aanvraag een sterke inzet ziet op verschillende vormen van toegankelijkheid, is ze over het geheel positief gestemd op dit criterium.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. De organisatie heeft volgens haar een aanzienlijke professionaliseringsslag gemaakt in 2025 en daarmee ook de activiteiten herijkt. De aanvraag toont een duidelijke risicoanalyse. Maar hoewel de financiële ratio's zijn toegenomen, en de organisatie daarmee iets weerbaarder is geworden, blijft deze nog achter op wat als financieel gezond wordt beschouwd. De commissie ziet een brede financieringsmix, waarin een veelzijdigheid aan eigen inkomsten en subsidies is opgenomen. Ze ziet dat de cofinanciering waarmee wordt gerekend hoger is dan eerder behaalde resultaten. Dit is een mogelijke kwetsbaarheid. The Grey Space in the Middle kent zowel een kernteam in vaste dienst, als een flexibele schil van zzp'ers, met een duidelijke rol- en taakverdeling. De reflectie op de toepassing van de Fair Practice Code, en de uitdagingen die dit met zich meebrengt, wordt door de commissie gewaardeerd. De meeste werknemers en ingehuurde derden worden volgens de fair pay-principes gewaardeerd. De commissie vindt wel dat de aanvrager nog stappen moet zetten om de toepassing van de gehele Fair Practice Code beter te bestendigen. Ook vindt de commissie het uurloon voor productie en content creatie aan de lage kant.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als voldoende. Ze spreekt van een sterk en consistent opgebouwde aanvraag, waarin doel, methode en resultaten elkaar overtuigend versterken. Tegelijkertijd plaatst de commissie kanttekeningen bij de financiële weerbaarheid van de organisatie. Ook stelt de commissie dat het programma soms sterk gericht is op podiumkunsten en performance, waardoor ze minder aansluiting vindt bij de creatieve industrie. Over het geheel ziet de commissie voldoende samenhang om vertrouwen te hebben in een kwalitatief activiteitenprogramma.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van The Grey Space in the Middle. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Hackers & Designers
Titel:	Playful Access
Gevraagd bedrag:	€ 112.218 per jaar

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Hackers & Designers doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Playful Access'. Het aangevraagde bedrag is € 112.218 per kalenderjaar. Hackers & Designers heeft ingediend binnen het landsdeel west.

Hackers & Designers (H&D) is een in Amsterdam gevestigd non-profit workshopcollectief en coöperatie dat sinds 2013 activiteiten organiseert op het snijvlak van technologie, design, kunst en onderwijs. Als community-gedreven collectief pleiten H&D voor een rechtvaardige en duurzame technologische toekomst, voor technologische benaderingen gebaseerd op de commons, en zet zich in om de monopolistische praktijken van Big Tech aan te vechten die bijdragen aan sociale en klimaatonrechtvaardigheid.

Voor 2027-2028 zal het activiteitenprogramma van H&D gericht zijn op het thema 'Playful Access' – een reeks workshops, meetups en publicaties die toegankelijkheid, technologie en collectief creëren verkennen vanuit het perspectief van spel, onderlinge afhankelijkheid en low-tech experimenten. Playful Access omarmt traagheid, beperkingen en low-tech benaderingen als creatieve en speelse mogelijkheden. Het programma stelt de vraag: Welke soorten technologieën ontstaan er wanneer we ontwerpen voor zorg, toegang, onderhoud en collectieve solidariteit? Het programma wordt vormgegeven rondom diverse activiteitenvormen die in voorgaande jaren succesvol zijn gebleken, waarvan vele jaarlijks terugkeren. De verschillende onderdelen van de H&D-activiteiten trekken verschillende doelgroepen en deelnemers aan, zijn met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar. Het programma omvat een reeks workshops, bijeenkomsten en publicatievormen die toegankelijkheid, technologie en collectief creëren onderzoeken vanuit het perspectief van spel, onderlinge afhankelijkheid en experimenten met laagdrempelige technologie. Voor het activiteitenprogramma wordt onder andere samengewerkt met Sickhouse, The Hmm, Stichting de Vrolijkheid en HumDrumPress.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is positief gestemd over de aanvraag van H&D. Ze vindt de gekozen thematiek, waarbij intentionele beperkingen worden ingezet voor het stimuleren van verbeelding, experiment en spel, relevant en prikkelend. De commissie ziet dat deze benadering voortbouwt op eerdere projecten en activiteiten van de organisatie en zich goed leent voor kritisch en hands-on onderzoek. De commissie vindt dat er duidelijke onderzoeksvragen zijn geformuleerd. Activiteiten zoals het 'Summer Camp', 'Winter Guesting' en de meetups belichten de onderzoeksvragen van verschillende kanten. Hierbij legt H&D waardevolle verbindingen met andere organisaties. De commissie vindt de inhoudelijke uitgangspunten sterk en begrijpt de keuze om deelnemers zelf bepaalde onderdelen van het programma te laten invullen. Wel merkt ze op dat hierdoor de artistieke kwaliteit van sommige activiteiten in dit stadium lastig te beoordelen is. De commissie heeft vertrouwen in de expertise en vakdeskundigheid van de betrokken mensen. Ze is te spreken over de oorspronkelijkheid van het programma en heeft vertrouwen in de artistieke impact ervan. Over het geheel genomen beoordeelt de commissie de artistiek inhoudelijke kwaliteit van het activiteitenprogramma als ruim voldoende.

De commissie is van mening dat H&D een duidelijke positie inneemt in het vakgebied. De organisatie heeft een groot netwerk, zowel lokaal als nationaal en internationaal. De commissie vindt dat H&D waardevolle verbindingen maakt met organisaties binnen het digitale cultuurveld, zoals The Hmm en Sickhouse, en ook daarbuiten, zoals de samenwerking met Stichting De Vrolijkheid. De maatschappelijke betekenis van het activiteitenprogramma ziet de commissie onder andere in het relevante onderzoek naar een gelijkwaardige en duurzame tech-toekomst. De manier waarop de organisatie bijvoorbeeld binnen het Summer Camp aandacht besteedt aan verschillende praktijken, vindt de commissie waardevol voor het versterken van de gemeenschap. De betrokkenheid van een diverse groep van onder andere makers, denkers, coders, en schrijvers draagt volgens haar bij aan meerstemmigheid in het vakgebied. Daarnaast vindt de commissie het positief dat ook kennis en inzichten die worden opgedaan tijdens activiteiten met een meer besloten karakter, waar mogelijk wordt verspreid en gedeeld met andere organisaties. Ze beoordeelt de aanvraag op het criterium met betrekking tot de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als goed.

Op het criterium met betrekking tot publieksbereik en de toegankelijkheid beoordeelt de commissie de aanvraag als ruim voldoende. Ze vindt dat H&D met het tastbaar maken en hands-on benaderen van technologie bijdraagt aan het toegankelijker maken van het digitale cultuurveld. De commissie vindt de communicatiestrategie voldoende uitgewerkt, en ze stelt dat er in de aanvraag uitgebreid wordt gereflecteerd op de rol van diversiteit en inclusie in de plannen. De commissie waardeert dat activiteiten geschikt zijn voor mensen van diverse leeftijden. Als doelgroepen met groeipotentie worden onder andere jongeren, kinderen vanaf zes jaar en hun ouders en vijftigplussers genoemd. Uit de aanvraag blijkt dat de organisatie bewust nadenkt over hoe het drempels verlaagt en de mogelijkheid tot deelname vergroot. Het stimuleren van kritische technologische geletterdheid, ook bij mensen die weinig technische ervaring hebben, vindt de commissie een mooi doel. Wel vragen enkele leden van de commissie zich op basis van het activiteitenplan af in hoeverre het programma daadwerkelijk mensen zal aanspreken die slechts een beperkte interesse in technologie hebben.

De bedrijfsmatige gezondheid van de instelling beoordeelt de commissie over het algemeen als net niet voldoende. Aangezien de jaarrekening over 2024 is verstrekt en summier gegevens over 2025 in het aanvraagformulier zijn vermeld, is er weinig recente informatie op basis waarvan de huidige financiële positie van de organisatie beoordeeld kan worden. Het is voor de commissie daardoor lastig een uitspraak te doen over onder andere het weerstandsvermogen van 2025 en de haalbaarheid van de in het dekkingsplan opgenomen baten voor het activiteitenprogramma van 2027. Het wegvallen van meerjarige subsidie en de uitputting van eigen middelen als reactie daarop, heeft de organisatie in financiële zin kwetsbaar gemaakt. In de aanvraag reflecteert de organisatie op het wegvallen van een deel van de subsidie-inkomsten en de gevolgen die dit had voor de geplande activiteiten en de organisatie. Zo werd het programma afgeschaald, en werd het percentage afdracht van leden aan het collectief over inkomsten uit opdrachten verhoogd. De commissie heeft waardering voor de ambities op het gebied van het versterken van de organisatieopzet. Er is gewerkt aan de ontwikkeling naar een meer collectieve verdeling van werkzaamheden om de organisatie flexibeler en minder kwetsbaar te maken. Voor 2027 en 2028 wil de organisatie inzetten op verdere professionalisering, onder andere door te investeren in structurele rollen rond artistieke leiding, communicatie, bedrijfsvoering, infrastructuur, financiën en fondsenwerving. De commissie vindt het goed dat de organisatie zich bewust is van de kansen en risico's van een horizontale organisatiestructuur en actief werkt aan het verkleinen van de kans op conflicten. Wel had de commissie graag meer gelezen over hoe openheid en veiligheid in de werksessies daarover wordt geborgd.

Alles overziend beoordeelt de commissie de aanvraag van H&D als ruim voldoende waar het gaat om de consistentie in doel en opzet. Ze spreekt van een helder plan van een organisatie met een sterk eigen karakter. De commissie vindt dat het doel, de methode en resultaten van het activiteitenprogramma elkaar versterken.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Hackers & Designers. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de procedure voor prioritering zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is de aanvraag helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.